

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt „Efektywne praktyki pedagogiczne – platforma między teorią a praktyką w kształceniu kandydatów na nauczycieli”
współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROGRAM PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

przygotowany w Szkole Wyższej im. Bogdana Jańskiego
w ramach projektu zatytułowanego
„Efektywne praktyki pedagogiczne - platforma między teorią a praktyką
w kształceniu kandydatów na nauczycieli”

Priorytet III. Wysoka jakość systemu oświaty,

Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia,

Poddziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli – projekty konkursowe Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach programu Kapitał Ludzki.

Koordinator merytoryczny:

Jolanta Pułka

Zespół ds. programu:

Katarzyna Łojek, Małgorzata Nowak, Joanna Kustra, Katarzyna Kutek – Sładek.

Kraków 2011

Projektodawca:
Szkola Wyzsza im. Bogdana Jańskiego
00-724 Warszawa, ul. Chełmska 21a
tel. 22 851-28-88
www.janski.edu.pl

Biuro Projektu:
Szkola Wyzsza im. Bogdana Jańskiego
Wydział Zamiejscowy w Krakowie
30-612 Kraków, ul. Witosa 9
tel. 12 654-54-69

**Szkola Wyzsza
im. Bogdana Jańskiego**

Spis treści

CELE OGÓLNE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH	3
CELE SZCZEGÓŁOWE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH.....	3
EFEKTY OGÓLNE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH	4
EFEKTY SZCZEGÓŁOWE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH.....	6
Plan praktyk pedagogicznych.....	9
MODUŁ 1. PRAKTYKI HOSPITACYJNE.....	11
1. Publiczne Przedszkole	11
2. Publiczna Szkoła Podstawowa	13
3. Publiczne Przedszkole Integracyjne	15
4. Zespół Szkół Integracyjnych	17
5. Dom Dziecka.....	19
6. Ośrodek wczesnej interwencji	21
7. Dom kultury.....	23
8. Świetlica socjoterapeutyczna.....	24
9. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	26
10. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	29
MODUŁ 2. ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI WYCHOWAWCZYCH	32
1. Przygotowanie do pracy w przedszkolu i szkole podstawowej w klasach 1 -3 w zakresie opiekuńczo – wychowawczym.....	32
Fakultatywnie rozwijanie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz umiejętności posługiwania się nowymi technologiami, podnoszenie kwalifikacji w zakresie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych (lecz w ramach projektu obowiązkowo)	34
2. Kurs pierwszej pomocy.....	34
3. Kurs przygotowawczy dla kandydatów na wychowawców placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży	40
4. Kurs z zakresu umiejętności posługiwania się technologiami informatyczno – komunikacyjnymi	44
5. Warsztaty filmowe (3 filmy edukacyjne)	45
MODUŁ 3. ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI DYDAKTYCZNYCH.....	46
1. Przygotowanie do pracy samodzielnej.....	46
1.1. Przygotowanie do samodzielnego prowadzenia zajęć w przedszkolu.....	46
1.2. Samodzielne prowadzenie zajęć w przedszkolu.....	46
1.3. Przygotowanie do samodzielnego prowadzenia zajęć w szkole podstawowej	47
1.4. Samodzielne prowadzenie zajęć w szkole podstawowej	47
2. Warsztaty filmowe (3 filmy edukacyjne)	49
Noty o Autorach.....	51

CELE OGÓLNE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

Cele ogólne praktyk pedagogicznych:

- rozwijanie wiedzy o systemie edukacji, funkcjonowaniu różnych typów placówek, udzielających wsparcia opiekuńczo – wychowawczego uczniom i ich rodzinom,
- rozwijanie umiejętności (opiekuńczo – wychowawczych, dydaktycznych) potrzebnych do wykonywania zawodu nauczyciela,
- kształtowanie postaw przedsiębiorczości i inicjatywy w zakresie podejmowanych działań pedagogicznych.

CELE SZCZEGÓŁOWE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

Cele szczegółowe:

- rozwijanie wiedzy o funkcjonowaniu przedszkoli, szkół i placówek wsparcia w zakresie realizacji zadań opiekuńczych, wychowawczych i dydaktycznych,
- zapoznanie z bazą lokalową, organizacją pracy, kadrą pedagogiczną oraz dokumentacją prowadzoną w różnych typach przedszkoli, szkół i placówek.
- rozwijanie wiedzy o stosowanych w działaniach pedagogicznych metodach pracy z podopiecznymi,
- rozwijanie umiejętności komunikowania się przy użyciu różnych kanałów i technik, zarówno z osobami będącymi podmiotami działalności pedagogicznej, jak i z innymi osobami współdziałającymi w procesie opiekuńczo – wychowawczym i dydaktycznym,
- rozwijanie umiejętności projektowania i realizowania samodzielnych projektów pracy zespołowej,
- rozwijanie umiejętności organizatorskich i przywódczych, związanych z prowadzeniem grupy podopiecznych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pracy z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod przetwarzania informacji i materiałów,
- kształtowanie postawy otwartości, współpracy w nowych środowiskach pracy pedagogicznej,
- kształtowanie gotowości do podejmowania nowych wyzwań, „uczenia się przez całe życie”.

EFEKTY OGÓLNE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

EFEKTY OGÓLNE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH PRZYGOTOWANE NA PODSTAWIE WZORCOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

dla kierunku *pedagogika*

studia I stopnia

Objaśnienia oznaczeń w symbolach:

K – kierunkowe efekty kształcenia

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

H1A – efekty kształcenia w obszarze studiów humanistycznych dla I stopnia

S1A – efekty kształcenia w obszarze studiów społecznych dla I stopnia

Symbol	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA Po zakończeniu studiów I stopnia na kierunku <i>pedagogika</i> absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszarów nauk humanistycznych i społecznych
WIEDZA		
K_W07	ma elementarną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach	S1A_W01, S1A_W02
K_W10	ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	S1A_W03, S1A_W08
K_W14	ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i/lub pomocowych	S1A_W06
UMIĘJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami	S1A_U01

	działalności pedagogicznej	
K_U02	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania sytuacji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	S1A_U02, S1A_U03, H1A_U06
K_U05	posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem ITC) oraz wskazywać kierunki dalszych badań	H1A_U03, H1A_U06
K_U07	ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób klarowny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów	H1A_U01
K_U08	posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów	H1A_U08, H1A_U10
K_U09	potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej	S1A_U06
K_U10	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązania oraz przewidywać skutki planowanych działań	S1A_U06
K_U11	potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz całościowego uczenia się	S1A_U06
K_U12	potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych	S1A_U05
K_U13	potrafi pracować w zespole pełniąc różne role; umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych	H1A_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K03	ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest	H1A_K07

	gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki	
K_K05	dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki	H1A_K03
K_K07	jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie	S1A_K01, S1A_K03, S1A_K04
K_K08	odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne	S1A_K02, S1A_K05, S1A_K07

Wybrano efekty ogólne, które w ramach praktyk pedagogicznych są ważne do osiągnięcia.

Nie uwzględniono efektów dla danego profilu kształcenia – praktycznego i ogólnie akademickiego (od decyzji władz Uczelni zależy bowiem który profil będzie realizowany).

W przyszłym roku akademickim planowane jest dopisanie efektów kształcenia dla wybranego profilu kształcenia (zgodnie z Uczelnianymi decyzjami).

EFEKTY SZCZEGÓŁOWE PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

Efekty uszczegóławiające ogólne efekty kształcenia dla kierunku (bez uwzględnienia profilu) są następujące:

WIEDZA

- ma podstawową wiedzę o celach statutowych, misji poszczególnych placówek pedagogiczno – psychologicznych, różnych typów przedszkoli i szkół, placówek wspierających rozwój dziecka i udzielających pomocy rodzinie
- ma podstawową wiedzę o funkcjonowaniu i specyfice pracy w różnych środowiskach wychowawczych, głównie w przedszkolach, szkołach i placówkach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i/lub pomocowych
- ma podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji, w tym szczególnie w różnych typach przedszkoli/ szkół i placówek edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i/lub pomocowych

UMIĘTNOŚCI

- potrafi obserwować i interpretować zjawiska społeczne w celu zrozumienia relacji panujących wśród uczniów na terenie przedszkoli/szkół i placówek
- potrafi analizować i interpretować występujące w grupie sytuacje wychowawcze (np. konflikty, odrzucenie, dobór spontaniczny dzieci w grupy), edukacyjne (np. brak zainteresowania zajęciami, trudności w opanowaniu materiału, potrzeba dostosowania wymagań do możliwości dziecka), oraz opiekuńcze, kulturalne
- potrafi przeprowadzić badania z wykorzystaniem prostych metod socjometrycznych oraz dokonać analizy i interpretacji ich wyników w celu zrozumienia zjawisk społecznych w kontekście działalności pedagogicznej
- ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i wykorzystuje je w pracy z dziećmi (prowadząc zajęcia z grupą), rodzicami (uczestnicząc w zebraniach dla rodziców), oraz pracownikami szkoły (omawiając i przygotowując się do zajęć)
- potrafi prezentować i uzasadniać własne pomysły związane z planowaniem pracy pedagogicznej (np. przygotowanie do prowadzenia zajęć z dziećmi, przygotowanie do spotkań z rodzicami, szkoleń nauczycieli na Radach Pedagogicznych)
- potrafi oceniać przydatność stosowanych przez nauczycieli metod pracy, procedur postępowania w różnych sytuacjach oraz wykorzystywać dobre wzorce dla planowania zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej
- potrafi stosować odpowiednie działania i strategie służące rozwiązywaniu trudności pojawiających się w trakcie trwania praktyk pedagogicznych, umiejętnie je rozwiązywać oraz projektować dalszy przebieg realizowanych działań
- potrafi wspierać rozwój samodzielności uczniów, inspirować ich do całościowego uczenia się, samodzielnego rozwijania zainteresowań i pasji
- potrafi stosować w podejmowanej przez siebie działalności pedagogicznej zasady i normy etyczne oraz rozstrzygać pojawiające się dylematy natury etycznej
- potrafi współpracować w zespole pełniąc różne role: w czasie trwania praktyk współpracuje z opiekunem (zarówno w czasie prowadzenia zajęć przez opiekuna, w czasie prac nad tworzeniem konspektów/scenariuszy zajęć, w czasie prowadzenia zajęć samodzielnych); z uczniami (organizując i prowadząc zajęcia pedagogiczne)

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

- jest przekonany o wartości i potrzebie podejmowania różnorodnych działań pedagogicznych w środowisku społecznym i wyraża gotowość do podejmowania trudu we wszelkich indywidualnych i zespołowych działaniach pedagogicznych, służących środowisku społecznemu
- jest przekonany o konieczności postępowania zgodnie z zasadami etyki, o moralnych powinnościach nauczyciela, o zakresie jego odpowiedzialności, praw, obowiązków niezbędnych do funkcjonowania w tej roli
- potrafi aktywnie współpracować z instytucjami wspierającymi pracę szkoły w celu stymulowania wszechstronnego rozwoju ucznia i udzielania pomocy jego rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy z placówkami znajdującymi się w otoczeniu bliskim szkole (środowisku lokalnym)
- potrafi odpowiedzialnie i starannie przygotowywać się do swojej pracy, wykazuje punktualność i dbałość o wykonywane zadania i działalność pedagogiczną.

Plan praktyk pedagogicznych

Semestr jesienno – zimowy II rok studiów

Moduł 1. Praktyki hospitacyjne – 32 godziny

- 1.1. Spotkanie organizacyjne dotyczące praktyk – omówienie programu i dokumentacji praktyk – 2 godz.
- 1.2. Hospitacje 10 placówek – w każdej po 3 godziny – 30 godzin

Semestr wiosenno – letni II rok studiów

Moduł 2. Rozwijanie umiejętności wychowawczych – 121 godzin

- 2.1. Spotkanie z Uczelnianym Koordynatorem praktyk – omówienie i wartościowanie doświadczeń - 2 godziny
- 2.2. Przygotowanie do pracy w przedszkolu (30 godzin) oraz szkole podstawowej w klasach 1-3 (30 godzin) w zakresie opiekuńczo - wychowawczym – 60 godzin
Fakultatywnie rozwijanie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz umiejętności posługiwania się nowymi technologiami, podnoszenie kwalifikacji w zakresie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych (lecz obowiązkowo w ramach projektu)
- 2.3. Kurs pierwszej pomocy – 16 godzin
- 2.4. Kurs przygotowawczy dla kandydatów na wychowawców placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży - 36 godzin
- 2.5. Kurs z zakresu umiejętności posługiwania się technologiami informatyczno – komunikacyjnymi – 4 godziny
- 2.6. Warsztaty metodyczne (3 filmy edukacyjne) – 3 godziny

Semestr jesienno – zimowy III rok studiów

Moduł 3. Rozwijanie umiejętności dydaktycznych – 97 godzin

- 3.1. Spotkanie z Uczelnianym Koordynatorem praktyk – omówienie i wartościowanie doświadczeń - 2 godziny
- 3.2. Warsztaty metodyczne (3 filmy edukacyjne) – 3 godziny
- 3.3. Przygotowanie do pracy samodzielnej w przedszkolu – 15 godzin
- 3.4. Przygotowanie do pracy samodzielnej w szkole podstawowej – klasy 1-3 – 15 godzin

---

3.5. Lekcje samodzielne w przedszkolu – 30 godzin

3.6 Lekcje samodzielne w szkole podstawowej – klasy 1-3 – 30 godzin

3.7. Zaliczanie praktyk zawodowych – podsumowanie zdobytych doświadczeń przez studenta, omówienie portfolio – 2 godziny

Suma godzin podstawowych: 180 (w rozbiciu na 90 godzin w ramach II roku studiów oraz 90 godz. w ramach III roku studiów)

Suma godzin obowiązująca w projekcie: 250

MODUŁ 1. PRAKTYKI HOSPITACYJNE

1. Publiczne Przedszkole

Podstawy prawne funkcjonowania placówki:

Placówka finansowana przez Gminę, działająca zgodnie z przepisami zawartymi w Ustawie o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. W myśl ustawy jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły i placówki publiczne.

Przedszkolem Publicznym jest przedszkole, które:

- realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego;
- zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie;
- przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;
- zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach;
- publiczna inna forma wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 14a ust. 1a, zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym jednak niż czas określony w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7.

Treści dla studentów w ramach spotkania z Dyrektorem lub wyznaczonym w tym celu Opiekunem praktyki studenckiej:

1. Zapoznanie się z działalnością placówki: ustawa, cele statutowe, misja.
2. Informacje na temat kadry: ilość osób zatrudnionych, kwalifikacje, wykonywane zadania, godziny pracy, obowiązki dyrektora, zatrudnianie nauczycieli.
3. Godziny pracy placówki, oferta (zajęcia obowiązkowe i dodatkowe, potrzeby dzieci) ilość oddziałów.
4. Metody pracy: wymagania programowe na poszczególnych poziomach, sposoby ich realizacji, nowatorskie metody i programy.
5. Omówienie programu wychowawczego przedszkola.

---

6. Omówienie współpracy z rodzicami (problemy i usprawnienia dla przedszkola).

Czynności, w które zostaną włączeni studenci w ramach części warsztatowej:

1. Analiza programu i metod pracy przedszkola, sposobów aktywizowania grupy.
2. Obserwacja pracy z określoną grupą wiekową – 3,4,5 – latków.
3. Zwiedzanie sal przedszkolnych – zapoznanie się z wyposażeniem, pomocami, organizacją żywienia, rozkładem ramowym dnia w poszczególnych grupach wiekowych.
4. Odpowiedzialność za dziecko – obserwacja sprawowanej opieki nad dzieckiem, informacja o zasadach odbierania dzieci z przedszkola.
5. Odpowiedzialność za urazy, wypadki w przedszkolu – komentarz po zajęciach, informacja na temat odpowiedzialności nauczyciela.

2. Publiczna Szkoła Podstawowa

Podstawy prawne funkcjonowania placówki:

Placówka finansowana przez Gminę, działająca zgodnie z przepisami zawartymi w Ustawie o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. W myśl ustawy jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły i placówki publiczne.

Szkołą publiczną jest szkoła, która:

- zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania;
- przeprowadza rekrutację uczniów w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;
- zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem ust. 1a;
- realizuje programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego;
- realizuje ustalone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów.

Treści dla studentów w ramach spotkania z Dyrektorem lub wyznaczonym w tym celu Opiekunem praktyki studenckiej:

1. Zapoznanie się z działalnością placówki: cele statutowe, misja szkoły, godziny pracy placówki, struktura placówki – np. ilość oddziałów.
2. Informacje na temat kadry: ilość osób zatrudnionych, godziny pracy – pensum nauczyciela, obowiązki dyrektora i nauczycieli, zasady zatrudniania nauczyciela – wymagane kwalifikacje i niezbędne umiejętności początkującego nauczyciela.
3. Omówienie głównych założeń szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego, ofert zajęć obowiązkowych i dodatkowych.
4. Innowacyjne działania podejmowane przez placówkę - nowatorskie metody i programy, współpraca ze środowiskiem lokalnym/placówkami pozaszkolnymi.
5. Zmiany systemowe dotyczące placówki – m.in. zasady wczesnej diagnozy w oparciu o nowe rozporządzenie o pomocy psychologiczno – pedagogicznej, informacje o możliwości niepromowania ucznia na poziomie klas 1 – 3.

-
6. Omówienie współpracy z rodzicami (problemy i usprawnienia dla szkoły), pedagogizacja rodziców.

Czynności, w które zostaną włączeni studenci w ramach części warsztatowej:

1. Obserwacja pracy nauczyciela, ze szczególnym akcentem na sposoby aktywizowania grupy.
2. Obserwacja pracy z określoną grupą wiekową, porównanie różnic (I etap kształcenia i II etap kształcenia)
3. Obserwacja sprawowanej opieki nad dzieckiem na terenie klasy, odpowiedzialność za dziecko. Na ile dzieci mogą być samodzielne? (po zajęciach komentarz prowadzącego na ten temat plus informacja o tym czy dziecko może samo wracać do domu po szkole, jakie są tego warunki, informacja o funkcjonowaniu świetlic). Informacja o tym do kiedy dziecko ma być prowadzone za rękę przez rodzica..., odpowiedzi dot. zasad odbierania dzieci ze szkoły
4. Odpowiedzialność za urazy, wypadki w szkole. Co zrobić kiedy dziecku się coś przytrafi? – komentarz po zajęciach, informacja na temat odpowiedzialności nauczyciela
5. Analiza Sali – układ, dopasowanie do wieku dzieci, wykładzina i kącik zabaw – wykorzystanie w procesie dydaktycznym, potrzeby rozwojowe dzieci w kontekście sześciolatków w szkole

3. Publiczne Przedszkole Integracyjne

Podstawy prawne funkcjonowania placówki:

Placówka finansowana przez Gminę, działająca zgodnie z przepisami zawartymi w Ustawie o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. W myśl ustawy jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły i placówki publiczne.

Przedszkolem Integracyjnym jest przedszkole które:

- realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego;
- zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie;
- przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;
- zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach.

Treści dla studentów w ramach spotkania z Dyrektorem lub wyznaczonym w tym celu Opiekunem praktyki studenckiej:

1. Zapoznanie się z działalnością placówki: ustawa, cele statutowe, misja.
2. Informacje na temat kadry: ilość osób zatrudnionych, kwalifikacje, wykonywane zadania, godziny pracy, obowiązki dyrektora, szczegółowe kwalifikacje wymagane od nowozatrudnionych nauczycieli.
3. Godziny pracy placówki, oferta (zajęcia obowiązkowe, dodatkowe, potrzeby dzieci), ilość oddziałów.
4. Metody pracy: wymagania programowe na poszczególnych poziomach, sposoby ich realizacji, nowatorskie metody i programy (omówienie programu wychowawczego placówki).
5. Dzieci z problemami – analiza informacji od lekarza / poradni, analiza orzeczeń, analiza sposobu dostosowania warunków pracy do możliwości dziecka (analiza prac zespołów które od roku 2011/2012 powstają do koordynacji z takimi dziećmi - IPET).
6. Omówienie współpracy z rodzicami (problemy i usprawnienia dla przedszkola).

Czynności, w które zostaną włączeni studenci w ramach części warsztatowej:

1. Analiza metod pracy, sposobów aktywizowania grupy, praca nauczyciela wspomagającego w grupie, metody pracy z dziećmi z orzeczeniami, sposoby integracji dzieci.
2. Analiza współpracy nauczycieli – prowadzącego i wspomagającego.
3. Obserwacja pracy z określoną grupą wiekową, porównanie różnic.
4. Zwiedzanie sal przedszkolnych – zapoznanie się z wyposażeniem, pomocami, organizacją żywienia, rozkładem ramowym dnia.
5. Odpowiedzialność za dziecko – obserwacja opieki nad dzieckiem o specjalnych potrzebach, omówienie pracy z dzieckiem z danym typem potrzeb edukacyjnych, doświadczenie własne Opiekuna spotkania.
6. Odpowiedzialność za urazy, wypadki w przedszkolu – komentarz po zajęciach, informacja na temat odpowiedzialności nauczyciela.
7. Sposoby wspomagania dziecka chorego: cukrzyca, padaczka, niepełnosprawność ruchowa, dostosowanie sal do potrzeb dzieci.

4. Zespół Szkół Integracyjnych

Podstawy prawne funkcjonowania placówki:

Placówka finansowana przez Gminę, działająca zgodnie z przepisami zawartymi w Ustawie o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. W myśl ustawy jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły i placówki publiczne.

Szkołą Integracyjną jest szkoła która:

- realizuje programy nauczania uwzględniające podstawę programową publicznej szkoły podstawowej / gimnazjum;
- zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę;
- przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasady ustalone przez organ prowadzący lub statut jednostki;
- zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach.

Treści dla studentów w ramach spotkania z Dyrektorem lub wyznaczonym w tym celu Opiekunem praktyki studenckiej:

1. Zapoznanie się z działalnością placówki: ustawa, cele statutowe, misja.
2. Informacje na temat kadry: ilość osób zatrudnionych, kwalifikacje nauczycieli, którzy mogą pracować w szkole integracyjnej, wykonywane zadania.
3. Godziny pracy placówki, oferta (zajęcia obowiązkowe, dodatkowe, potrzeby dzieci) ilość oddziałów.
4. Nowatorskie metody i programy pracy z uczniami (innowacje pedagogiczne).
5. Uczniowie integracyjni – analiza orzeczeń, analiza sposobu dostosowania warunków pracy do możliwości dziecka.
6. Regulacje prawne w kwestii oceniania uczniów posiadających orzeczenie do kształcenia specjalnego, omówienie klasyfikacji – podstawowe warunki do wydania orzeczeń oraz placówki uprawnione do ich wydawania.
7. Współpraca szkoły z innymi instytucjami: poradnia psych – pedagogiczna, kurator, przychodnie specjalistyczne, MOPS.
8. Dostosowanie szkoły do potrzeb uczniów.

Czynności, w które zostaną włączeni studenci w ramach części warsztatowej:

1. Obserwacja klasy – integracja dzieci niepełnosprawnych z rówieśnikami.
2. Analiza współpracy nauczyciela prowadzącego z nauczycielem wspomagającym, pracy klasy w systemie integracyjnym, obserwacja potrzeb uczniów integracyjnych oraz sposobów realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniach (omówienie po zajęciach).
3. Obserwacja różnic w pracy w systemie szkoły podstawowej i gimnazjum (tu studenci są na hospitacjach po jednej godzinie w gimnazjum i szkole podstawowej w klasach 1 -3).
4. Wymagania w stosunku do nauczyciela prowadzącego, jako nauczyciela w klasie integracyjnej – problemy i wyzwania tej specyfiki pracy.
5. Specyfika pracy w zależności od problemów dzieci integracyjnych, uczących się w szkole.

5. Dom Dziecka

Podstawy prawne funkcjonowania placówki:

- [Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej \(Dz. U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.\)](#),
- [Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 listopada 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych \(Dz. U. z 2007 r. Nr 201 poz. 1455\)](#).

Główne zadania Domu Dziecka

1. Systematyczna realizacja programu wychowawczego celem doprowadzenia do powrotu dziecka do rodziny naturalnej, a w razie niemożności powrotu do rodziny – przysposobienia lub zapewnienia mu opieki w jednej z rodzinnych form opieki zastępczej.
2. Doprowadzenie do pełnej integracji rodzin matek przebywających w grupach usamodzielnienia, a także przygotowanie ich do rzeczywistego usamodzielnienia i funkcjonowania w dorosłym życiu.
3. Opracowanie dla każdego wychowanka w oparciu o indywidualny plan pracy programu wychowawczego oraz dydaktycznego.
4. Prowadzenie zajęć specjalistycznych indywidualnych i grupowych.
5. Prowadzenie badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych.
6. Prowadzenie zajęć profilaktycznych i terapeutycznych, bieżąca praca z rodzinami wychowanków, a także podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych pojawiających się w rodzinach dzieci przebywających w Domu Dziecka i byłych wychowanków Domu Dziecka.
7. Dokonywanie diagnozy psychospołecznej i pedagogicznej wychowanków.
8. Prowadzenie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego dla rodziców dzieci przebywających w Domu Dziecka oraz dzieci, które opuściły Dom Dziecka.

Treści dla studentów w ramach spotkania z Dyrektorem lub wyznaczonym Opiekunem praktyki studenckiej:

1. Zapoznanie się z działalnością placówki: cele statutowe, misja placówki, struktura placówki.

2. Informacje na temat kadry: ilość osób zatrudnionych, godziny pracy – stanowiska i zadania poszczególnych członków personelu: wychowawcy, psychologowie, lekarze, pielęgniarki i położne, rehabilitant, logopeda, pracownicy socjalni, prawnik, inni.
3. Omówienie procedury przyjmowania i pobytu podopiecznych w placówce (zasady, przedział wiekowy, czas pobytu, inne).
4. Omówienie najważniejszych problemów dotyczących funkcjonowania rodzin i podopiecznych, którymi zajmuje się instytucja - dane demograficzne rodziny, definicja problemu, cele i formy pomocy rodzinie, postępowanie – opis „krok po kroku”, planowane uzyskane efekty postępowania.
5. Zapoznanie z programami prowadzonymi przez placówkę, mającymi na celu reintegrację społeczną i zawodową podopiecznych.
6. Zapoznanie się z organizacją procesu dydaktyczno-wychowawczego dla wszystkich podopiecznych placówki.
7. Zapoznanie się z rodzajami i zadaniami instytucji, z którymi współpracuje Instytucja.

Czynności, w które zostaną włączeni studenci w ramach części warsztatowej:

1. Obserwacja pracy nauczyciela - wychowawcy z określoną grupą wiekową- specyfika terapii wychowawczej stosowanej w placówce.
2. Obserwacja pracy terapeutów prowadzących zajęcia specjalistyczne (indywidualne i grupowe).
3. Analiza struktury poszczególnych sal i całości budynku – układ, dopasowanie do wieku i potrzeb podopiecznych, gabinety specjalistyczne, bezpieczeństwo.
4. Odpowiedzialność za urazy, wypadki w szkole. Co zrobić kiedy dziecku się coś przytrafi? – komentarz po zajęciach, informacja na temat odpowiedzialności nauczyciela.

6. Ośrodek wczesnej interwencji

Podstawy prawne funkcjonowania placówki:

Art. 71b pkt 2a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572). Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci. (Dz.U. Z 2009 r. Nr 23, poz. 133).

Ośrodek Wczesnej Interwencji jest placówką diagnostyczno – konsultacyjno -terapeutyczną dla dzieci zagrożonych zaburzeniami procesu rozwojowego lub niepełnosprawnych.

Wczesna interwencja to zorganizowany system wielospecjalistycznej, realizowanej w zespole, opieki nad małymi dziećmi wykazującymi poważne zaburzenia rozwoju lub zagrożone niepełnosprawnością.

W praktyce wczesna interwencja odnosi się do wszelkich form pomocy w zakresie diagnozy i terapii ukierunkowanych na dziecko i jego rodzinę. Celem wczesnej interwencji jest zapobieganie rozwojowi nieprawidłowości u dzieci z zaburzeniami rozwoju poprzez wczesną profilaktykę i interwencję w postaci kompleksowych działań metodyczno-edukacyjnych.

Głównym zadaniem wczesnej interwencji jest:

- ocena indywidualnych potrzeb rozwojowych dziecka zagrożonego zaburzeniami rozwoju;
- analiza warunków rozwoju dziecka i ich optymalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem najbliższego otoczenia dziecka i jego rodziny;
- przygotowanie i realizacja programów stymulacji i usprawniania, programów korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci zagrożonych zaburzeniami rozwoju;
- współpraca ze specjalistami realizującymi zadania wieloprofilowego usprawniania w ramach wczesnej interwencji.

Kompleksowa diagnoza i terapia prowadzona jest przez wielospecjalistyczny zespół, w skład którego wchodzi:

- lekarz pediatra, neurolog, psychiatra dziecięcy, lekarz rehabilitacji medycznej - w zależności od potrzeby,
- fizjoterapeuta,
- psycholog kliniczny,

- logopeda, neurologopedia,
- pedagog specjalny.

Adresatami wczesnej, kompleksowej, wielospecjalistycznej, skoordynowanej i ciągłej pomocy są dzieci od urodzenia do 7 roku życia zagrożone nieprawidłowym rozwojem, z grupy wysokiego ryzyka ciążowo-porodowego oraz opóźnione w rozwoju psychoruchowym lub upośledzone umysłowo, również ze sprzężonymi kalectwami, zaburzeniami i chorobami, m.in. z niepełnosprawnością ruchową, autyzmem, epilepsją.

Treści dla studentów w ramach spotkania z Dyrektorem lub wyznaczonym w tym celu Opiekunem praktyki studenckiej:

1. Zapoznanie się z prawnymi podstawami pracy placówki.
2. Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną placówki.
3. Zapoznanie się z podstawową dokumentacją.
4. Zapoznanie się z najczęstszymi problemami dzieci.
5. Zapoznanie się z procedurą przyjmowania dzieci do OWI.

Czynności, w które zostaną włączeni studenci w ramach części warsztatowej:

1. Poznanie specyfiki diagnozy i terapii dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi – obserwacja diagnozy prowadzonej przez zespół.
2. Zapoznanie się z warsztatem pracy specjalistów OWI, możliwość rozmowy z zespołem.
3. Hospitacja zajęć terapeutycznych z dziećmi z zaburzeniami rozwojowymi za zgodą placówki.

7. Dom kultury

Podstawy prawne funkcjonowania placówki:

Dom kultury jest instytucją kultury działającą zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z późn. zm.).

Dom kultury działa także na podstawie aktu o jego utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora. Organizację wewnętrzną domu kultury określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora tej instytucji, po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców. Dom kultury gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania. Zadaniem domu kultury jest prowadzenie działalności kulturalnej polegającej na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury.

Treści dla studentów w ramach spotkania z Dyrektorem lub wyznaczonym w tym celu Opiekunem praktyki studenckiej:

1. Zapoznanie się z działalnością placówki: ustawa, cele statutowe, misja.
2. Informacje na temat kadry: ilość osób zatrudnionych, kwalifikacje, wykonywane zadania, wymagane kwalifikacje.
3. Realizowana współpraca z innymi domami kultury w Polsce i zagranicą, aspekty współpracy międzynarodowej, organizacja wspólnych imprez, konkursów.
4. Zapoznanie się z ofertą prowadzonych w placówce zajęć (rodzajami zajęć: plastyczne, muzyczne, ruchowe, artystyczne), potencjalnymi adresatami oferty – przedziały wiekowe grup odbiorców.
5. Omówienie dostępności placówki dla osób zainteresowanych udziałem w zajęciach – godziny pracy, zgłoszenia, tryb zapisów.

Czynności, w które zostaną włączeni studenci w ramach części warsztatowej:

1. Zapoznanie się z bazą lokalową domu kultury – pracowanie plastyczne, muzyczne, teatralne, sportowe.
2. Obserwacja zajęć realizowanych w domu kultury (w różnych pracowniach).

8. Świetlica socjoterapeutyczna

Podstawy prawne funkcjonowania placówki:

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej z późn. zm. Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 lutego 2005 r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Świetlica Socjoterapeutyczna jest placówką opiekuńczo-wychowawczą. Podstawowymi założeniami pracy placówki jest :

- obserwacja zachowań i postaw dzieci w czasie kontaktu z rówieśnikami podczas zajęć świetlicowych;
- diagnozowanie sytuacji rodzinnej, środowiskowej, a także typu zaburzeń zachowania dziecka;
- kompensowanie zaburzeń sfery emocjonalnej, społecznej, kulturalnej;
- pomoc w nawiązywaniu i podtrzymaniu kontaktów interpersonalnych;
- aktywizowanie dzieci do wspólnie przyjętych zadań, celów i zajęć oraz intensywnego uczestnictwa w życiu rodzinnym, społecznym i kulturalnym;
- zaspokajanie podstawowych potrzeb społecznych, emocjonalnych, afiliacji, samorealizacji;
- udostępnianie możliwości odreagowania negatywnych emocji i uczuć podczas zabaw, gier zespołowych, plastycznych, technicznych, zajęć muzycznych i relaksacji.

Świetlica socjoterapeutyczna jest w głównej mierze skierowana do dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin patologicznych, niedostosowanych społecznie, z zaburzeniami zachowania, zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym jej realizację zadań życiowych bez pomocy specjalistycznej.

Treści dla studentów w ramach spotkania z Dyrektorem lub wyznaczonym w tym celu Opiekunem praktyki studenckiej:

1. Zapoznanie się prawnymi podstawami pracy placówki.
2. Zapoznanie się ze strukturą i zadaniami placówki.
3. Zapoznanie z dokumentacją placówki.
4. Zapoznanie z aktami prawnymi wewnętrznymi.

5. Zapoznanie się z etiologią i symptomatyką podstawowych problemów, z jakimi borykają się podopieczni placówki.
6. Zapoznanie się z podstawowymi formami pracy placówki ze szczególnym uwzględnieniem socjoterapii.

Czynności, w które zostaną włączeni studenci w ramach części warsztatowej:

1. Obserwacja pracy pracownika świetlicy w czasie pomocy dzieciom w odrabianiu zadań domowych.
2. Hospitacja zajęć specjalistycznych (wyrównawczych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych).
3. Hospitacja zajęć socjoterapeutycznych, które uczą pewnych umiejętności społecznych przydatnych do budowania satysfakcjonujących więzi międzyludzkich.
4. Hospitacja warsztatów profilaktycznych dla podopiecznych placówki.

9. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna

Podstawy prawne funkcjonowania placówki:

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

[Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002r.](#) w sprawie ramowego statutu publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej. (Dz.U. z 2002r. Nr 223, poz. 1869, z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych. (Dz.U. Z 2010 r. Nr 228, poz. 1488)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz.U. Z 2010 r. Nr 228, poz. 1487)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci. (Dz.U. Z 2009 r. Nr 23, poz. 133)

Rozporządzenie z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2008r. Nr 173, poz. 1072)

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna jest specjalistyczną placówką resortu oświaty prowadzącą działalność diagnostyczną, terapeutyczną, profilaktyczną i doradczą w środowiskach wychowujących dzieci i młodzież.

Celem pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest wielozakresowa współpraca z rodziną, szkołą i placówkami oświatowo-wychowawczymi.

Poradnia wydaje opinie w sprawach:

1. Wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły podstawowej oraz odroczenia rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego.
2. Pozostawienia ucznia kl. I - III szkoły podstawowej na drugi rok w tej samej klasie.
3. Objęcia ucznia nauką w klasie terapeutycznej.

4. Dostosowania wymagań wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
5. Zwolnienia ucznia z wadą słuchu lub z głęboką dysleksją rozwojową z nauki drugiego języka obcego.
6. Udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki.
7. Przyjęcia ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy.
8. Objęcia ucznia zajęciami dydaktyczno - wyrównawczymi, logopedycznymi, socjoterapeutycznymi i innymi o charakterze terapeutycznym.
9. Przyjęcia do klasy pierwszej szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum, a także klasy pierwszej szkoły średniej na podbudowie programowej szkoły zasadniczej, szkoły policealnej i szkoły pomaturalnej, kandydata z problemami zdrowotnymi, ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia.
10. Przystąpienia ucznia lub absolwenta z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się odpowiednio do sprawdzianu przeprowadzonego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej, egzaminu przeprowadzonego w ostatnim roku nauki w gimnazjum, egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia lub absolwenta,
11. Innych określonych w odrębnych przepisach.

W oparciu o odrębne przepisy w Poradni działa powołany przez dyrektora Zespół Orzekający, wydający:

1. Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dzieci i młodzieży z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, w tym o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim.
2. Orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły.

- Opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole.

Treści dla studentów w ramach spotkania z Dyrektorem lub wyznaczonym w tym celu Opiekunem praktyki studenckiej:

- Zapoznanie się z prawnymi podstawami pracy placówki (statut poradni, plan rozwoju placówki, roczny plan pracy poradni).
- Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną placówki.
- Zapoznanie się z najczęstszymi problemami klientów.
- Zapoznanie się z procedurą przyjmowania dzieci i młodzieży do poradni.
- Zapoznanie się ze specyfiką badań diagnostycznych (diagnoza sprawności umysłowej, diagnoza analizatorów, etc.).
- Zapoznanie się z pracą Zespołu Orzekającego.
- Zapoznanie się z opiniami wydawanymi przez poradnię.
- Zapoznanie się z kwestiami dotyczącymi pracy profilaktycznej.

Czynności, w które zostaną włączeni studenci w ramach części warsztatowej:

- Zapoznanie się z bazą lokalową placówki, m.in. z salą przeznaczoną do badań diagnostycznych (rodzaje prowadzonych badań, omówienie najczęściej diagnozowanych problemów), pracownią logopedyczną.
- Możliwość rozmowy i omówienia doświadczeń z własnej pracy Zespołu Orzekającego.
- Obserwacja pracy pedagogicznej i/lub logopedycznej z dziećmi – podopiecznymi poradni.

10. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy

Podstawy prawne funkcjonowania placówki:

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, działa na podstawie ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami) oraz z dnia 25 lipca 2008 (Dz. U. Nr 145 poz. 917).

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy realizuje cele i zadania określone w Ustawie o Systemie Oświaty oraz przepisach wydawanych na jej podstawie:

Ośrodek zapewnienia wychowankom przygotowanie ogólne i zawodowe potrzebne do samodzielnego życia w społeczeństwie poprzez:

- organizację procesu dydaktyczno-wychowawczego w szkole w sposób zapewniający wszechstronny rozwój wychowanków oraz zdobycie wiedzy ogólnej zgodnie z programem nauczania;
- prowadzenie działalności opiekuńczej i wychowawczej, mającej na celu przygotowanie do samodzielności w życiu społecznym;
- prowadzenie zajęć specjalistycznych, w tym: zajęć logopedycznych, rewalidacyjnych, socjoterapeutycznych, rehabilitacyjnych, innych;
- prowadzenie zajęć pozalekcyjnych: kół zainteresowań, zajęć sportowych, turystycznych, artystycznych, korekcyjnych kół wyrównawczych;
- organizowanie nauczania indywidualnego dla uczniów, w stosunku do których poradnie psychologiczno-pedagogiczne orzekły taką formę kształcenia;
- umożliwienie wychowankom realizacji indywidualnych programów nauczania ustalonych na podstawie wielospecjalistycznej oceny poziomu ich funkcjonowania zawierających realne cele i zadania pedagogiczne i terapeutyczne;
- ustalanie indywidualnej opieki nad wychowankami z zaburzeniami rozwojowymi, uszkodzeniami narządów ruchu, słuchu, wzroku oraz nad wychowankami, którym z powodu warunków rodzinnych lub losowych potrzebne są szczególne formy opieki;
- umożliwienie wychowankom dokonanie wyboru przyszłego zawodu w ramach preorientacji zawodowej.

Treści dla studentów w ramach spotkania z Dyrektorem lub wyznaczonym w tym celu Opiekunem praktyki studenckiej:

1. Zapoznanie się z działalnością placówki: cele statutowe, misja szkoły, godziny pracy placówki, struktura placówki.
2. Informacje na temat kadry: ilość osób zatrudnionych, godziny pracy – stanowiska i zadania poszczególnych członków personelu (nauczyciele, psychologowie, pedagodzy specjaliści, lekarze, pielęgniarki, rehabilitanci, logopeda, pracownicy socjalni). Kwalifikacje i kompetencje kadry SOSW.
3. Omówienie procedury przyjmowania uczniów do SOSW (orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej, stan zdrowia, inne).
4. Poznanie specyfiki pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
5. Zapoznanie z działaniami podejmowanymi przez placówkę, mającymi na celu zaspokajanie potrzeb edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych podopiecznych SOSW.
6. Zapoznanie się z rodzajami i zadaniami instytucji, z którymi współpracuje SOSW – w zakresie profesjonalizacji działalności Ośrodka oraz integracji podopiecznych Ośrodka ze środowiskiem lokalnym.
7. Omówienie współpracy z rodzicami (problemy i usprawnienia dla szkoły), pedagogizacja rodziców.

Czynności, w które zostaną włączeni studenci w ramach części warsztatowej:

1. Obserwacja specyfiki pracy nauczyciela pracującego z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych – organizacja i przebieg procesu kształcenia.
2. Omówienie doświadczeń Opiekuna praktyki z pracy terapeutycznej z dzieckiem z określonymi zaburzeniami rozwojowymi (rodzaje, metody, formy terapii).
3. Analiza struktury sali dydaktycznej i ośrodka – układ, dopasowanie do wieku i specjalnych potrzeb dzieci, gabinety specjalistyczne, bezpieczeństwo.

Efekty ogólne dla modułu 1:

K_W07, K_W10, K_W14, K_U01, K_U09, K_U13, K_K03, K_K07

Uwagi:

Drogi Studencie/tko,

Zwracamy szczególną uwagę na fakt, iż nie ma możliwości powtórnej organizacji wizyty w placówce dla indywidualnych osób, dlatego staraj się być obecny/a w wyznaczonych terminach na hospitacji. W sytuacji usprawiedliwionej nieobecności studenta/ tki (zdarzenie losowe, sytuacje zdrowotne, sytuacje rodzinne) na praktyce hospitacyjnej w placówce opiekun praktyk z Uczelni zleca studentowi /tce zadanie zastępcze (hospitacja innej samodzielnie wybranej i zorganizowanej placówki).

MODUŁ 2. ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI WYCHOWAWCZYCH

1. Przygotowanie do pracy w przedszkolu i szkole podstawowej w klasach 1 -3 w zakresie opiekuńczo – wychowawczym

Przygotowanie do pracy w przedszkolu (30 godzin):

1. Szczegółowe zapoznanie się z programem wychowawczym realizowanym w przedszkolu (wymagania programowe w poszczególnych grupach wiekowych).
2. Zapoznanie się z rozkładem ramowym dnia w poszczególnych grupach wiekowych - prezentowanie własnych pomysłów dotyczących zajęć w danym dniu i omawianie ich z Opiekunem praktyk..
3. Obserwacja różnych metod pracy w poszczególnych grupach wiekowych.
4. Zapoznanie się z zasadami odbierania dzieci z przedszkola / współpracą z rodzicami.
5. Pomoc dzieciom w czynnościach samoobsługowych np. ubieraniu się, dbaniu o higienę, wspieranie ich w rozwijaniu samodzielności.
6. Pomoc w przygotowaniach do spożywania posiłków (np. mycie rąk, postugiwanie się sztućcami, sprzątanie po jedzeniu).
7. Pomoc w utrzymywaniu czystości, dbaniu o otoczenie (np. układaniu zabawek, odnoszeniu na miejsce przyborów szkolnych) – przypominanie o przyjętych zasadach współpracy, zawiązanym kontrakcie, o konieczności ich przestrzegania.
8. Pomoc w przygotowaniu imprezy okolicznościowej (Mikołajki, Dzień Matki, Dzień Dziecka itp.).
9. Pomoc w organizacji konkursów dla dzieci, wystawy prac plastycznych, czytaniu bajek, opowiadań, prowadzeniu zabaw.
10. Udział w wycieczce/ wyjeździe do teatru/zoo/fabryki bombek itp.
11. Rozmowy z psychologiem i logopedą m.in. o stosowanych metodach, procedurach, dobrych praktykach w działaniach pedagogicznych.
12. Udział w radzie pedagogicznej / konferencji metodycznej / szkoleniu / wydarzeniu kulturalnym / udział w targach edukacyjnych.

Przygotowanie do pracy w szkole podstawowej w klasach 1-3 (30 godzin):

1. Szczegółowa analiza przepisów szkolnych: statut szkoły (system oceniania, oceny z zachowania, program wychowawczy szkoły, program profilaktyczny szkoły, etc.), proponowanie własnych rozwiązań i pomysłów dla pojawiających się trudności wychowawczych w szkole i omawianie ich z Opiekunem praktyk.
2. Pomoc dzieciom w dbaniu o własną higienę, estetykę w wyglądzie zewnętrznym (np. pilnowanie mycia rąk przed posiłkami, wiązaniu butów, ubieraniu się przed i po zajęciach ruchowych), stymulowanie do samodzielności.
3. Udział w wyjeździe integracyjnym / zielonej szkole.
4. Obserwacja różnych lekcji – najlepiej z arkuszem obserwacji podzielonym na: treści, metody pracy z klasą, obserwację klasy jako grupy (czy są zainteresowani, jak pracują, jaka jest ich komunikacja z nauczycielem), przygotowanie nauczyciela, rozplanowanie materiału w czasie, etc; omówienie notatek z opiekunem = asystowanie nauczycielowi.
5. Pomoc w przygotowaniu wywiadówki dla rodziców.
6. Rozmowy z logopedą oraz psychologiem o metodach diagnozowania i interpretowania różnych sytuacji np. dotyczących zainteresowań, pasji dziecięcych.
7. Udział w radzie pedagogicznej / konferencji metodycznej / szkoleniu / wydarzeniu kulturalnym / udział w targach edukacyjnych.

Efekty ogólne dla modułu 2:

K_U02, K_U07, K_U10, K_U12, K_U13, K_K03, K_K05, K_K08

Fakultatywnie rozwijanie umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz umiejętności posługiwania się nowymi technologiami, podnoszenie kwalifikacji w zakresie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych (lecz w ramach projektu obowiązkowo)

2. Kurs pierwszej pomocy

Opracowany na podstawie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2009 r. w sprawie przygotowania nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy (Dz. U. Nr 139 poz. 1132).

Kształcenie kandydatów na nauczycieli związane jest z wyposażaniem młodych ludzi w umiejętności reagowania na różne niespodziewane sytuacje. Jedynym z obszarów pracy z dziećmi i młodzieżą, wymagających szybkiej reakcji dorosłego, są sytuacje zagrażające zdrowiu lub życiu podopiecznego – omdlenia, zastońnięcia, zadławienia, astmy, czy ataku padaczki. Umiejętności niezbędne w pracy z podopiecznymi rozwijane w ramach praktyk mają sprzyjać m.in. nabywaniu pewności siebie w sytuacjach losowych, nabyciu umiejętności odpowiedniego zachowania się i opanowania sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu podopiecznego.

OGÓLNY PROGRAM KURSU:

1. Definicja i cel udzielania pierwszej pomocy.
2. Podstawy prawne udzielania pierwszej pomocy.
  - kodeks karny
3. Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy.
4. Bezpieczeństwo prowadzenia akcji ratunkowej.
5. Przebieg udzielania pomocy przedmedycznej poszkodowanemu.
6. Najważniejsze czynności w zakresie pomocy przedlekarskiej:
  - ocena sytuacji i zabezpieczenie miejsca wypadku,
  - ocena poszkodowanego i kontrola czynności życiowych,
  - wezwanie pomocy,
  - opanowanie krwotoków,
  - podstawowe podtrzymywanie życia (PPŻ),

- ewakuacja z miejsca zagrożenia,
  - ułożenie poszkodowanego w odpowiedniej pozycji,
  - postępowanie przeciwwstrząsowe,
7. Elementarne zasady postępowania w razie:
- omdlenia,
  - zaburzenia oddychania,
  - ataku padaczki,
  - astmy,
  - cukrzycy – hipoglikemii i hiperglikemii,
  - wstrząsu,
  - krwotoku,
  - zranienia,
  - zwichnięcia, złamania kończyny,
  - zadławienia
  - porażenia prądem,
  - oparzenia: termicznego, chemicznego.
8. Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego podczas udzielania pierwszej pomocy, zagrożenia dla ratującego i ratowanego w miejscu zdarzenia.
9. Zestaw do udzielania pierwszej pomocy.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM KURSU

CEL OGÓLNY SZKOLENIA:

- Nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

CELE SZCZEGÓŁOWE SZKOLENIA:

- Nabycie wiedzy dotyczącej podstaw prawnych udzielania pierwszej pomocy i świadomość konsekwencji prawnych wynikających z jej nie udzielenia.
- Przystwojenie wiedzy i nabycie umiejętności praktycznych z zakresu postępowania w różnych stanach zagrożenia zdrowia i życia.
- Nabycie wiedzy oraz umiejętności z zakresu podstawowych czynności resuscytacyjnych.
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za jakość udzielenia pierwszej pomocy.
- Kształtowanie właściwej postawy etycznej do podejmowania czynności pierwszej pomocy.

CZAS TRWANIA SZKOLENIA:

- 16 godzin

RAMOWY PLAN SZKOLENIA

LP	ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI	LICZBA GODZIN
1.	Podstawy prawne udzielania pierwszej pomocy.	15 minut
2.	Wezwanie pomocy, uruchomienie systemu ratownictwa medycznego, rola świadka zdarzenia w łańcuchu przeżycia.	15 minut
3.	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia.	15 minut
4.	Poszkodowany nieprzytomny, zagrożenia wynikające z utraty przytomności, pozycja bezpieczna.	30 minut
5.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dziecka, osoby dorosłej.	120 minut (2 h)
6.	Zadławienia pierwsza pomoc w zadławieniu dzieci i osób dorosłych.	30 minut
7.	Urazy i skutki urazów zasady udzielania pierwszej pomocy ofiarom urazów, porażenia prądem, ukąszenia, użądlenia.	180 minut (3h)
8.	Tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran powierzchniowych.	60 minut (1h)
9.	Wstrząs – zasady postępowania przeciwwstrząsowego.	45 minut
10.	Unieruchomienie w sytuacji złamań i zwichnięć.	60 minut (1h)
11.	Nagłe zachorowania i inne stany zagrożenia zdrowotnego omdlenia, napad drgawek, udar mózgu, astma oskrzelowa, reakcje alergiczne, cukrzyca.	180 minut (3h)
12.	Zatrucia zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku zatruc.	30 minut
13.	Pierwsza pomoc w przypadku wychłodzenia i przegrzania działanie niskiej i wysokiej temperatury na organizm człowieka, oparzenia termiczne i chemiczne, odmrożenia.	30 minut
14.	Wsparcie psychiczne poszkodowanego.	120 minut (2h)
15.	Ewakuacja ze strefy zagrożenia Zachowanie na miejscu wypadku, Ocena zagrożenia i zasady postępowania w zakresie pierwszej pomocy.	30 minut
RAZEM CZAS ZAJĘĆ		16 h

ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI:

1. Podstawy prawne udzielania pierwszej pomocy

- Znajomość przepisów prawnych dotyczących udzielania pierwszej pomocy w Polsce.

2. Wezwanie pomocy

- Zasady funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego.
- Wezwanie pomocy medycznej uruchamiającej system ratownictwa medycznego.
- Telefony alarmowe, meldunek do dyspozytora medycznego.

3. Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia.

- Ryzyko zakażeń podczas prowadzenia czynności pierwszej pomocy.
- Metody zabezpieczania się przed ryzykiem.
- Sprzęt ochrony osobistej zapobiegający kontaktowi z płynami ustrojowymi.
- Unikanie skaleczenia.
- Mycie rąk.
- Apteczka pierwszej pomocy.
- Ocena zagrożenia dla ratującego i ratowanego w miejscu zdarzenia.

4. Poszkodowany nieprzytomny

- Przyczyny utraty przytomności, ocena przytomności.
- Zagrożenia wynikające z utraty przytomności.
- Pozycja boczna bezpieczna, pozycja zastana.

5. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa

- Rozpoznanie zatrzymania krążenia u dzieci i dorosłych.
- Algorytm ABC, sekwencja postępowania resuscytacyjnego.
- Resuscytacja krążeniowo - oddechowa dziecka i osoby dorosłej.
- Elementarne informacje na temat mechanizmów zatrzymania krążenia.

6. Zadławienia.

- Sytuacje, w których może dojść do zadławienia u osoby dorosłej i dziecka.
- Objawy zadławienia i zasady postępowania ratunkowego.

7. Urazy i skutki urazów.

- Przyczyny i rodzaje urazów.
- Skutki urazów – obrażenia ciała.

- Ocena osoby z obrażeniami ciała.
- Obrażenia głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej, miednicy, kręgosłupa, kończyn.
- Zasady udzielania pierwszej pomocy ofiarom urazów.
- Zasady udzielania pomocy ofiarom urazów środowiskowych (porażenia prądem, ukąszenia, użądlenia).

8. Tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran powierzchniowych.

- Rodzaje krwawień i zasady pierwszej pomocy w tamowaniu krwotoków zewnętrznych.
- Rodzaje ran i sposoby doraźnego opatrywania ran.
- Rodzaje opatrunków, wybór właściwego opatrunku w celu zastosowania w różnych okolicach ciała.
- Ciało obce w ranie, zasady postępowania w zakresie pierwszej pomocy.

9. Wstrząs – zasady postępowania przeciwwstrząsowego.

- Wstrząs jako zagrożenie życia: przyczyny i objawy wstrząsu.
- Możliwości postępowania przeciwwstrząsowego w ramach pierwszej pomocy.
- Rola świadka zdarzenia w prewencji wstrząsu do czasu przybycia pomocy medycznej.

10. Unieruchomienie w sytuacji złamań i zwichnięć.

- Przyczyny i rodzaje obrażeń narządów ruchu: złamania, zwichnięcia, skręcenia.
- Ocena obrażeń narządów ruchu.
- Zasady i sposoby doraźnego unieruchomienia złamań kości długich i stawów.

11. Nagłe zachorowania i inne stany zagrożenia zdrowotnego.

- Objawy omdlenia, choroby wieńcowej i zawału serca, udaru mózgu, cukrzycy, astmy oskrzelowej, padaczki, reakcji alergicznej.
- Wybrane stany nagłe u dzieci: stany drgawkowe, utrata świadomości, zaburzenia oddychania, hipoglikemia, hiperglikemia.
- Zasady udzielania pierwszej pomocy w zależności od stanu zagrożenia zdrowia.

12. Zatrucia.

- Rodzaje zatruc.
- Zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku zatruc.

13. Pierwsza pomoc w przypadku wychłodzenia i przegrzania.

- Działanie niskiej i wysokiej temperatury na organizm człowieka.
- Objawy wychłodzenia i przegrzania.

- Zasady udzielania pierwszej pomocy osobom z objawami wychłodzenia bądź przegrzania.
- Postępowanie z osobami po oparzeniach termicznych i chemicznych, z odmrożeniami ciała.

14. Wsparcie psychiczne poszkodowanego.

- Pojęcie stresu pourazowego.
- Psychologiczne skutki zdarzeń traumatycznych.
- Sytuacje trudne w kontakcie z poszkodowanymi, radzenie sobie ze stresem i emocjami.
- Możliwość udzielenia wsparcia psychologicznego poszkodowanym na miejscu zdarzenia.

15. Ewakuacja ze strefy zagrożenia

- Ocena zagrożenia i zasady postępowania w ramach pierwszej pomocy.
- Zachowanie świadka zdarzenia na miejscu wypadku.
- Wskazania do bezpiecznego przenoszenia poszkodowanego w ramach pierwszej pomocy.
- Współdziałanie ze służbami ratowniczymi w ewakuacji poszkodowanych.

ZALECANE METODY KSZTAŁCENIA:

- Wykład interaktywny (problemowy, konwersatoryjny);
- Dyskusja dydaktyczna (burza mózgu, dyskusja wielokrotna);
- Metoda przypadku;
- Metoda symulacyjna;
- Metody eksponujące: plakat, film;
- Pokaz z objaśnieniem;
- Pokaz z instruktażem;
- Ćwiczenia.

Efekty ogólne dla kursu pierwszej pomocy:

K_U11, K_U12, K_U13, K_K05, K_K08

3. Kurs przygotowawczy dla kandydatów na wychowawców placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży

Program kursu przygotowawczego dla kandydatów na wychowawców placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży został określony w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 lutego 1997 r. (Dz. U. nr 18 poz. 102). Program ten obejmuje 36 godzin zajęć, dzięki którym osoba spełniająca podstawowe kryteria (ukończony 18 rok życia, oraz posiadająca średnie wykształcenie), może uzyskać uprawnienia wychowawcy kolonijnego. Wychodząc z założenia, iż studenci kierunków pedagogicznych 2 roku studiów mają już określoną wiedzę i umiejętności w zakresie opieki i wychowania zalecane jest modyfikowanie formy realizacji treści programowych kursu według programu studiów realizowanego w uczelni m.in. formę wykładową dotyczącą planowania pracy opiekuńczo – wychowawczej na formę ćwiczeniową/warsztatową, w której student będzie miał możliwość ekspozycji własnych umiejętności (kursy dedykowane dla pedagogów).

Program kursu przygotowawczego dla kandydatów na wychowawców placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży określony w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 lutego 1997 r. (Dz. U. nr 18 poz. 102).

Lp.	Temat zajęć	Liczba godzin	Formy realizacji
1.	Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży: - koordynacyjna rola władz oświatowych - formy wypoczynku - organizatorzy wypoczynku - podstawy prawne i obowiązujące przepisy	2	wykłady
2.	Organizacja zajęć w placówce wypoczynku: - struktura placówki - rada wychowawców - grupa jako zespół wychowawczy - organizacja życia, rozkład dnia	2	wykłady

	- regulamin uczestnika		
3.	Planowanie pracy wychowawczo-opiekuńczej: - opracowanie planu wychowawczego grupy - metody i formy realizacji planów wychowawczych - dokumentacja wychowawcy	2 1	wykłady ćwiczenia
4.	Obowiązki wychowawcy grupy	2	wykłady
5.	Wychowanie fizyczne i sport w placówce wypoczynku: - cele i zadania wychowania fizycznego - masowa nauka pływania - gry i zabawy ruchowe - zajęcia z gier zespołowych - lekkoatletyka - olimpiady sportowe itp.	1 5	wykłady ćwiczenia
6.	Turystyka i krajoznawstwo: - cele i zadania turystyki i krajoznawstwa w pracy wychowawczej placówek wypoczynku - organizacja wycieczek - organizacja biwaków - gry terenowe itp.	1 4	wykłady ćwiczenia
7.	Zajęcia kulturalno-oświatowe: Cele i zadania zajęć kulturalno-oświatowych: - organizacja zajęć kulturalno-oświatowych - elementy kulturalne zajęć w programie dnia - gry i zabawy świetlicowe - konkursy, wystawy, dyskusje - śpiew, muzyka, zabawy ze śpiewem	1 4	wykłady ćwiczenia

	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja uroczystości, imprez, wieczornic, ognisk - prowadzenie kroniki 		
8.	<p>Zajęcia praktyczno-techniczne:</p> <p>Cele i zadania zajęć praktyczno-technicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy i rodzaje zajęć praktyczno-technicznych - elementy kulturalne zajęć w programie dnia - prace dekoracyjne i zdobnicze - indywidualne zainteresowania uczestników - rozwój zainteresowań uczestników 	1 1	wykłady ćwiczenia
9.	<p>Prace społecznie użyteczne:</p> <p>Cele i zadania prac społecznie użytecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wychowawcze znaczenie prac społecznie użytecznych - elementy kulturalne zajęć w programie dnia - prace w zakresie samoobsługi - prace na rzecz placówki - prace na rzecz środowiska 	2	wykłady
10.	<p>Bezpieczeństwo życia i zdrowia uczestników placówek wypoczynku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przepisy dotyczące bezpieczeństwa - przepisy dotyczące zdrowia i higieny w placówce wypoczynku 	4 3	wykłady ćwiczenia
		18 18	wykładow ćwiczeń
RAZEM :		36	godzin

W ramach praktyk pedagogicznych zalecany jest ww. program realizowany jako program kursu dedykowanego dla pedagogów rozwijających umiejętności opiekuńczo - wychowawcze potrzebne do

---

pracy w placówkach wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Potrzebny pedagogom program opierałby się na formie warsztatowej, realizowanej z udziałem podopiecznych i Trenerów/ Instruktorów. Kurs dedykowany pozwoli studentom na sprawdzenie już na etapie studiów – w ramach praktyk pedagogicznych - swoich predyspozycji do zawodu.

Efekty ogólne dla kursu dla kandydatów na wychowawców placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży:

K_U02, K_U07, K_U08, K_U09, K_U10, K_U11, K_U12, K_U13, K_K03, K_K07, K_K08

---

4. Kurs z zakresu umiejętności posługiwania się technologiami informatycznymi – komunikacyjnymi

Celem kursu jest doskonalenie umiejętności posługiwania się systemem informatycznym wspierania praktyk (SIWP). Student/tka w toku praktyk prowadzi dokumentację, wymagającą zaawansowanych umiejętności technologiczno – informatycznych. Kurs pozwoli na poszerzenie znajomości funkcjonujących sposobów komunikacji. Ważnym ogniwem procesu kształcenia jest wymiana myśli pomiędzy uczestnikami procesu – studentami. Zalecane jest przeszkolenie studentów z zakresie posługiwania się różnorodnymi środkami technicznymi – forum dyskusyjne, chat, raportowanie swoich postępów. Rozwijanie umiejętności z zakresu nowych technologii umożliwi łatwą adaptację studenta do posługiwania się dziennikami elektronicznymi w przedszkolu czy szkole, umożliwi wypełnianie kart diagnozy ucznia, rozwinię zainteresowanie do korzystania z portali, przeznaczonych dla nauczycieli.

Efekty ogólne dla kursu z zakresu umiejętności posługiwania się technologiami informatycznymi - komunikacyjnymi:

K_U09, K_K08

5. Warsztaty filmowe (3 filmy edukacyjne)

Celem filmów dotyczących sfery opiekuńczo – wychowawczej jest zapoznanie studentów z poszczególnymi etapami planowania, organizowania i realizowania czynności nauczycielskich.

Pierwszy film zatytułowany „**Zielona szkoła**” akcentuje rolę nauczyciela w przygotowaniu i ustaleniu wspólnie z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów wycieczki klasowej. Student/tka ma możliwość prześledzenia etapów postępowania nauczyciela, zmierzającego do skutecznego zorganizowania wyjazdu. Ponadto zaprezentowany został przykładowy program wycieczki i rodzaje informacji przekazywanych zarówno uczniom, jak i ich Rodzicom/opiekunom prawnym. Zwrócono szczególną uwagę na zajęcia zaplanowane w każdym dniu pobytu uczniów, które mogą być inspiracją do tworzenia własnego warsztatu pracy studenta/tki. Studenci poznają zarówno formalno – prawne, jak i metodyczne aspekty związane z organizacją wyjazdu klasowego.

Drugi film zatytułowany „**Współpraca szkoły z placówkami pozaszkolnymi**” akcentuje wzajemne powiązania placówek środowiska lokalnego w zakresie wspierania rozwoju różnorodnych umiejętności uczniów. W filmie prezentowane są sposoby i możliwości pracy z dzieckiem w obszarze rozwijania zdolności muzycznych, plastycznych, teatralno – artystycznych, sportowych. Zwrócono szczególną uwagę na fakt, iż dobry nauczyciel potrafi pomóc rodzicowi/opiekunowi prawnemu w dobraniu zajęć pozaszkolnych odpowiednich do zainteresowań, charakteru dziecka. Nauczyciel to osoba, dobrze znająca instytucje współpracujące ze szkołą oraz ofertę zajęć pozaszkolnych placówek mieszczących się w najbliższym otoczeniu.

Trzeci film zatytułowany „**Praca z uczniami klas 1-3 przy organizacji uroczystości okolicznościowych**” sprzyja prezentacji sposobu planowania, konstruowania i realizowania szkolnego programu wychowawczego. Film akcentuje jeden z elementów programu - tradycje szkolne, obyczaje i uroczystości (na przykładzie jednej z uroczystości okolicznościowych). W trakcie roku szkolnego w szkołach obchodzonych jest wiele różnorodnych uroczystości – święto Komisji Edukacji Narodowej, święto Niepodległości, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Dziecka, ślubowania pierwszoklasistów. Film może stanowić źródło inspiracji dotyczących wzmocnienia tradycji szkolnych i pomysłów na innowacyjne świętowanie.

Efekty ogólne dla warsztatów filmowych: K_U02, K_U10, K_K03, K_K08

MODUŁ 3. ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI DYDAKTYCZNYCH

1. Przygotowanie do pracy samodzielnej

1.1. Przygotowanie do samodzielnego prowadzenia zajęć w przedszkolu

(liczba godzin - 15):

1. Obserwacja zajęć w grupie 3,4 i 5 latków.
2. Analizowanie i uzupełnianie dziennika zajęć przedszkolnych (sprawdzanie obecności, wpisywanie tematów prowadzonych zajęć)
3. Analiza i interpretacja sytuacji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych w działalności pedagogicznej.
4. Przygotowanie scenariuszy do prowadzenia samodzielnych zajęć/ omówienie ich z Opiekunem w placówce.
5. Wykonanie badania pozycji społecznej dziecka w grupie rówieśniczej prostymi metodami socjometrycznymi, ich opracowanie, analiza i interpretacja.
6. Projektowanie zajęć wspierających samodzielność dziecka, inspirujących do rozwijania własnych zainteresowań, do uczenia się.
7. Asystowanie wychowawcy w prowadzeniu zajęć.
8. Obserwowanie przebiegu diagnozowania dojrzałości ucznia – interpretowanie i omawianie z Opiekunem myśli, pomysłów towarzyszących spostrzeżeniom.
9. Analiza zadań domowych, prac wykonywanych przez dzieci.

1.2. Samodzielne prowadzenie zajęć w przedszkolu

(liczba godzin - 30)

1. Realizacja zajęć na podstawie przygotowanego przez studenta scenariusza zajęć po uprzednim zatwierdzeniu projektu przez Opiekuna praktyk w placówce, pod względem poprawności merytorycznej i metodycznej.
2. Przygotowanie pomocy dydaktycznych/środków dydaktycznych wspomagających prowadzenie samodzielnych zajęć.
3. Omówienie wspólnie z Opiekunem praktyk mocnych i słabych stron prowadzonych lekcji.

1.3. Przygotowanie do samodzielnego prowadzenia zajęć w szkole podstawowej

(liczba godzin - 15):

1. Analiza i uzupełnianie dokumentacji klasy: dziennik (sprawdzanie obecności, układ dokumentu, wpisywanie tematów lekcji, ocen), opinie i inne dokumenty uczniów (analiza pod kątem potrzeb i możliwości dzieci, omówienie z opiekunem).
2. Analiza programu nauczania, zapoznanie się z wymaganiami i minimum programowym etapu edukacyjnego.
3. Analiza i interpretacja sytuacji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych w działalności pedagogicznej.
4. Wykonanie badania pozycji społecznej dziecka w grupie rówieśniczej prostymi metodami socjometrycznymi, ich opracowanie i analiza.
5. Nawiązanie współpracy z pedagogiem, psychologiem, reedukatorami, socjoterapeutą, świetlicą szkolną.
6. Analiza sprawdzianów, kartkówek i innych pisemnych form sprawdzania wiadomości uczniów, pomoc przy sprawdzaniu = ocenianie sprawdzianów , przygotowanie pytań egzaminacyjnych (kartkówek, sprawdzianów).
7. Przygotowanie scenariuszy lekcji, omówienie z opiekunem (planowanie pod kątem treści, metody aktywne, dostosowanie do możliwości uczniów, rozplanowanie w czasie).
8. Wspólne omówienie z Opiekunem praktyk mocnych i słabych stron prowadzonych zajęć.

1.4. Samodzielne prowadzenie zajęć w szkole podstawowej

(liczba godzin - 30)

1. Realizacja zajęć na podstawie przygotowanego przez studenta scenariusza zajęć po uprzednim zatwierdzeniu projektu przez Opiekuna praktyk w placówce, pod względem poprawności merytorycznej i metodycznej.
2. Przygotowanie pomocy dydaktycznych/środków dydaktycznych wspomagających prowadzenie samodzielnych zajęć.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt „Efektywne praktyki pedagogiczne – platforma między teorią a praktyką w kształceniu kandydatów na nauczycieli”
współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Efekty ogólne dla modułu 3: K_U01, K_U02, K_U05, K_U07, K_U08, K_U09, K_U_10, K_U11, K_U12, K_U13, K_K03, K_K05, K_K07, K_K08

Projektodawca:
Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego
00-724 Warszawa, ul. Chełmska 21a
tel. 22 851-28-88
www.janski.edu.pl

Biuro Projektu:
Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego
Wydział Zamiejscowy w Krakowie
30-612 Kraków, ul. Witosa 9
tel. 12 654-54-69

**Szkoła Wyższa
im. Bogdana Jańskiego**

---

2. Warsztaty filmowe (3 filmy edukacyjne)

Celem filmów dotyczących sfery dydaktycznej jest rozwijanie wiedzy na temat sposobów pracy z uczniami w toku lekcji, kształtowanie umiejętności analizowania i interpretowania treści przekazu werbalnego i niewerbalnego nauczyciela w relacjach z uczniami oraz czerpanie inspiracji do wypracowywania własnego warsztatu pracy dydaktycznej.

Tytuł filmu „Zajęcia edukacyjne – poziom przedszkolny”

Celem filmu jest prezentacja metod pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, ujętych w wybranym przez placówkę programie wychowania i kształcenia, a także metod pracy na bazie własnych autorskich projektów. Student uzyskuje wiedzę na temat podstawy programowej i ugruntowuje ją poprzez obserwację i analizę przedstawianych aktywności, obserwuje sposób przeprowadzania diagnozy przedszkolnej dziecka. Zaprezentowane zostaną także metody wspomagające pracę przedszkola m.in. zajęcia logopedyczne z dziećmi.

Tytuł filmu „Kształcenie ogólne – I etap edukacyjny (klasy 1-3)”

Celem filmu jest zaznajomienie studentów z realizacją podstawy programowej kształcenia ogólnego w jej praktycznym wymiarze – metod pracy z dzieckiem, dokonywania diagnozy np. tempa pisania. Ponadto poprzez prezentację różnorodnych zajęć realizowanych z dziećmi – edukacji polonistycznej, matematycznej, zajęć komputerowych, ruchowych motywowanie studentów do zwracania uwagi na dostępne w ofercie wydawniczej programy. Student uzyskuje informacje o tym, czym warto się kierować wybierając program kształcenia i potrafi wskazać kilka programów dostosowanych do potrzeb edukacyjnych dzieci z klas 1-3.

Tytuł filmu „Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasach 1-3 szkoły podstawowej”

Film prezentuje pracę z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych w toku zajęć (zgodnie z rozporządzeniem i możliwościami wybranej szkoły, zgodą rodziców na wykorzystanie wizerunku dziecka ze specjalnymi potrzebami). Akcent położony zostaje na aktywizowanie dzieci, motywowanie, zachęcanie do współpracy, oraz radzenie sobie w sytuacjach trudnych – konfliktowych w celu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt „Efektywne praktyki pedagogiczne – platforma między teorią a praktyką w kształceniu kandydatów na nauczycieli”
współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

---

osiągania postępów w rozwoju intelektualnym, społecznym danego dziecka. Przedstawiona zostaje nie tylko rola nauczyciela, ale także rola pedagoga wspomagającego – cechy tej osoby.

Efekty ogólne dla warsztatów filmowych: K_U02, K_U09, K_U10, K_K03, K_K08

Projektodawca:
Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego
00-724 Warszawa, ul. Chełmska 21a
tel. 22 851-28-88
www.janski.edu.pl

Biuro Projektu:
Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego
Wydział Zamiejscowy w Krakowie
30-612 Kraków, ul. Witosa 9
tel. 12 654-54-69

**Szkoła Wyższa
im. Bogdana Jańskiego**

Noty o Autorach

Katarzyna Łojek - magister pedagogiki (Instytut Pedagogiki, Uniwersytet Jagielloński). Ukończyła studia podyplomowe z zakresu doradztwa zawodowego oraz genderowe studia „Społeczno - kulturowa tożsamość płci” (Instytut Socjologii, Uniwersytet Jagielloński). Współpracuje z licznymi placówkami o charakterze pedagogiczno – psychologicznym, opiekuńczym i interwencyjnym, wspierając psychospołeczny rozwój dzieci i młodzieży. Współpracuje z krakowskimi uczelniami wyższymi w obszarze kształcenia praktycznego studentów - pełniąc rolę opiekuna praktyk. Pracuje jako pedagog w gimnazjum integracyjnym (Zespół Szkół Integracyjnych nr 7 w Krakowie) oraz jako trenerka grupowa prowadząca socjoterapeutyczne grupy dziecięce, prowadzi również szkolenia z zakresu pedagogiki, potrzeb i możliwości dzieci i młodzieży w kontekście ich rozwoju związanego z funkcjonowaniem w instytucjach (np. szkoła).

Małgorzata Nowak - magister pedagogiki specjalnej w zakresie pedagogiki terapeutycznej (Wydział Pedagogiczny, Akademia Pedagogiczna im. KEN w Krakowie). Aktualnie studentka II roku dwuletnich kwalifikacyjnych studiów podyplomowych Wyższej Szkoły Społeczno - Ekonomicznej w Warszawie na kierunku Teoria Integracji Sensorycznej w diagnozie i terapii dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi. Uczestniczka wielu szkoleń dotyczących m.in.: terapii pedagogicznej dzieci oraz metod wykorzystywanych w pracy z dzieckiem o zaburzonym rozwoju (grafomotoryka i terapia ręki), współczesnych podejść do problematyki dysleksji rozwojowej, psychoterapii dzieci z niepełnosprawnością złożoną – alternatywne i wspomagające metody komunikacji.

Pracuje jako pedagog specjalny w Niepełomickim Centrum Profilaktyczno – Leczniczym w ramach Dziennego Ośrodka Rehabilitacji z dziećmi o zaburzonym rozwoju oraz w Stowarzyszeniu „Życzliwa Dłoń” jako nauczyciel wspomagający w grupie przedszkolnej, prowadzi terapię indywidualną z dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i potrzebie kształcenia specjalnego.

Joanna Kustra – magister pedagogiki (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, kierunek: pedagogika, specjalność: pedagogika społeczno-opiekuńcza), licencjat z obszaru pracy socjalnej (Uniwersytet Pedagogiczny). Ukończyła szkolenie animatora zabawy, uczestniczka studiów podyplomowych o specjalności edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna (Akademia Ignatianum w Krakowie). Współorganizowała i realizowała projekty socjalne dla krakowskich świetlic środowiskowych (m.in. „Kolorowe kredki” dla świetlicy „Mały Książę”). Doświadczenia zawodowe zdobywała współpracując

z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Interwencyjną Placówką Opiekuńczo – Wychowawczą i świetlicami socjoterapeutycznymi. Pracuje w charakterze wychowawcy wspomagającego w prywatnym przedszkolu.

Katarzyna Kutek-Sładek - pielęgniarka, magister pedagogiki specjalnej w zakresie pedagogiki terapeutycznej (Wydział Pedagogiczny, Akademia Pedagogiczna im. KEN w Krakowie), doktorantka na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Pedagogicznego. Absolwentka podyplomowych studiów kwalifikacyjnych z doradztwa zawodowego, a także wielu szkoleń związanych z pracą z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, doradztwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych i pierwszej pomocy. Współorganizator i organizator wielu imprez integracyjnych dla studentów niepełnosprawnych krakowskich uczelni, organizator i kierownik obozów żeglarskich i rekreacyjnych dla studentów z niepełnosprawnościami. Pracuje jako asystent w Katedrze Pedagogiki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, pełni funkcję koordynatora praktyk w Instytucie Nauk o Rodzinie, jest także Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych. Od 2003 roku pracuje w Szkole Wyższej im. Bogdana Jańskiego – prowadząc zajęcia dydaktyczne i pełniąc funkcję opiekuna praktyk pedagogicznych.

Jolanta Pułka – doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, specjalność: pedagogika resocjalizacyjna (Instytut Pedagogiki, Uniwersytet Jagielloński). Jest certyfikowanym nauczycielem międzynarodowego programu profilaktyczno - wychowawczego CrossRoads – Młodość na Rozdrożu, a także absolwentką wielu szkoleń - m.in.: studium „Zarządzania i Biznesu” (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Jagielloński), studiów podyplomowych „Zarządzanie projektem badawczym i komercjalizacja wyników badań” (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), warsztatów naukowo – praktycznych z zakresu planowania i prowadzenia badań (Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa w Katowicach). Realizuje prace naukowo - badawcze o zasięgu ogólnopolskim (badania diagnostyczne, dotyczące standaryzacji narzędzi badawczych) oraz lokalnym (badania ewaluacyjne, dotyczące wdrażania programów, kształcenia nauczycieli, badania oceniające, dotyczące działalności pedagogicznej i funkcjonowania placówek). Pracuje jako nauczyciel akademicki w Krakowskiej Akademii im. A. F. Modrzewskiego - prowadzi zajęcia z metodologii badań społecznych, projektowania programów profilaktyczno - wychowawczych oraz odpowiada za obszar kształcenia praktycznego studentów pedagogiki (Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk pedagogicznych).

